



# NIEUWSBRIEF

Terugblik symposium:

## *Boeren in 2030: Binnengelopen of uitgemolken?*

Op 23 november 2017 vond het symposium van ons samenwerkingsverband DAC van Vecht tot Venen plaats in het van der Valk hotel in Zwolle. Gedurende de dag stond het thema 'De toekomst van de Melkveehouderij' centraal. Ongeveer 300 veehouders en andere geïnteresseerden kwamen naar Zwolle.

De dag werd gestart door Carel de Vries van stichting Courage, die een zeer futuristische kijk had op de melkveehouderij van de toekomst: Wat voegt de melkveehouderij toe aan de Nederlandse samenleving? Hoe kunnen we die toegevoegde waarde beter presenteren en vergroten? Dit is de uitdaging voor het komende decennium: van getolereerd via geaccepteerd via gewaardeerd naar gewenst. Waardering maakt trots en trots is een kracht. Vervolgens informeerde Arnold Harbers van de firma Nedap ons over de mogelijkheden, kansen en uitdagingen van sensoren in de huidige melkveehouderij en in de toekomst.

Tussen de middag stond er een heerlijke lunch klaar. Ook was er een bedrijvenplein waar melkveehouders hun vragen konden stellen aan verschillende bedrijven. Na de lunch was het woord aan Bert Philipsen van de WUR. Hij ging met name in op innovaties in graslandbeheer en ruwvoerverwinning in de toekomst. Zijn lezing was erg praktisch met handige tips en tricks. Er blijkt nog veel te verbeteren op dit gebied!

De laatste gastspreker was Henk Bleker. Hij bracht aardig wat leven in de brouwerij met zijn visie op de toekomst, met name de bijzondere situatie wat betreft export van reductiekoeien en import van melkkoeien en hoe we hiermee moeten omgaan. Het was een boeiende, humoristische en interactieve lezing waarbij hij iedereen weer op het puntje van de stoel kreeg en dat zonder Powerpoint of spiekbriefje!

Na afloop was het wederom tijd voor een hapje en een drankje en een gezellig onderonsje. We kijken terug op een zeer geslaagde dag met prima opkomst en hopen dat u als melkveehouder ook genoten heeft en klaar bent voor de toekomst!



### IN DIT NUMMER

- Terugblik symposium 23 november 2017
- Casus: longontsteking en scheve kop
- Fosfor in tankmelk

### Wist u dat?

- Het mogelijk is om melkvee tegen mastitis te vaccineren?
- Dit vooral succesvol is op bedrijven met problemen met E. Coli, Klebsiella en Staph. aureus?
- Alle melkveehouders in Nederland op 1 april 2018 moeten deelnemen aan een IBR- en BVD programma?
- Uw eigen dierenarts u het beste kan adviseren over het meest geschikte programma voor uw bedrijf?

## Casus: Longontsteking en scheve kop

Onlangs werd ik gebeld door een veehouder met de klacht dat de kalveren slecht reageerden op behandeling tegen longontsteking. Daarnaast waren er een aantal kalfjes die hun kop scheef hielden of gewrichtsontsteking hadden. Bij lichamelijk onderzoek van de patiënten bleek inderdaad dat de longen niet schoon waren en een aantal dieren koorts hadden. Omdat er al van alles geprobeerd was leek het mij verstandig om een longspoeling uit te voeren. Op deze manier kan de veroorzaker van de ellende opgespoord worden en kan er gericht naar een geschikte therapie gezocht worden.

Toen de uitslag bekend was, bleek er *Mycoplasma Bovis* gevonden te zijn. Deze bacterie kan voor hardnekkige problemen zorgen bij kalfjes, zoals longontsteking, maar ook moeilijk te genezen gewrichtsontsteking of een scheve kop ten gevolge van middenoorontsteking. Bij melkkoeien zorgt *Mycoplasma* vaak voor ongeneesbare uierontsteking. De behandeling valt vaak tegen, omdat de bacterie resistent is tegen de meeste soorten antibiotica.

Waarom *Mycoplasma* op sommige bedrijven toe kan slaan is niet bekend. Kalveren kunnen op jonge leeftijd al besmet worden via geïnfecteerde biest. De bron moet dus meestal gezocht worden bij de melkkoeien.

Enmaal in de koppel kunnen kalveren elkaar gemakkelijk besmetten, met name infecties via besmette spenen zijn berucht. *Mycoplasma* hoeft niet bij ieder kalf voor problemen te zorgen, maar geïnfecteerde dieren kunnen wel veel andere kalveren besmetten.

*Mycoplasma* kan in de omgeving overleven onder koele en vochtige omstandigheden. De bacterie kan slecht tegen droogte. Door de afwezigheid van een celwand is hij ook goed gevoelig voor desinfectiemiddelen.

De aanpak van een *Mycoplasma* infectie is dus niet eenvoudig en de oplossing zit in goede hygiënemaatregelen. Dit betekent dat jongvee goed gescheiden moet zijn van de melkkoeien. Daarnaast moet de weerstand van de kalfjes op peil zijn en het klimaat in de stal goed in orde. Er is helaas geen vaccin beschikbaar. De pinkengriepvaccinatie werkt wel preventief, zodat kalveren naast *Mycoplasma* geen last krijgen van andere ziekte verwekkers.

Op basis van de uitslag van de longspoeling is er op dit bedrijf besloten om in een keer de hele koppel kalveren te behandelen met een langwerkend antibioticumpreparaat, zodat de kans op het ontstaan van dragers zo klein mogelijk wordt. In combinatie met goede hygiëne maatregelen en leegstand van de hokken, zijn de problemen nu onder controle.

## Fosfor in tankmelk

We krijgen regelmatig vragen over mogelijke fosfortekorten en of gezondheidsproblemen te maken kunnen hebben met fosfor. Onlangs is de Gezondheidsdienst begonnen met het bepalen van fosfor via tankmelk (in het Tankmelk Mineralen onderzoek).

Deze uitslagen geven bruikbare informatie, maar het is wel belangrijk om deze uitslagen goed te interpreteren. Deze bepaling is namelijk niet bruikbaar om te bepalen of er sprake is van een tekort, maar kan wel gebruikt worden om in te schatten hoeveel fosfor er verloren gaat via de melk en of daar in het rantsoen rekening mee gehouden moet worden.

Uit de uitslagen van de Gezondheidsdienst blijkt overigens het fosforgehalte in de tankmelk tussen bedrijven sterk te variëren. Over het algemeen kan gesteld worden dat de meeste rantsoenen op papier voldoende fosfor bevatten, maar problemen kunnen wel ontstaan als fosfor niet opgenomen kan worden. In sommige gevallen

kan het enzym dat er in de pens voor zorgt dat fosfor uit het ruwvoer wordt vrijgemaakt minder werkzaam zijn (bijvoorbeeld bij het voeren van ontsloten tarwe).

Ook door de aanwezigheid van veel ijzer in het rantsoen kan de opname van fosfor verminderd zijn. Dit komt doordat ijzer het fosfor bindt zodat het de darmwand niet kan passeren. Denk daarbij ook aan bijvoorbeeld het ijzergehalte in het drinkwater!

Wilt u weten of fosfortekort mogelijk een rol speelt bij uw koeien dan kan dit door middel van bloedonderzoek van individuele (kwetsbare) koeien uit uw koppel onderzocht worden. Dit onderzoek kan op uw eigen dierenartsenpraktijk vaak dezelfde dag nog worden uitgevoerd.

